

ปัญหาการหย่าโดยความยินยอมกับการคุ้มครองสิทธิของบุตร ISSUES OF DIVORCE BY CONSENT AND PROTECTION OF CHILDREN'S RIGHTS

นางสาวปิยะพร ศรีวิชา

อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Piyaporn Siwicha Position: Lecturer

Program : Law , Faculty of Humanities and Social Sciences Loei Rajabhat University

Corresponding Author E-mail : psri79897@gmail.com

(Received : November 10, 2024 ; Edit : November 23, 2024 ; accepted : November 23, 2024)

บทคัดย่อ

การหย่าโดยความยินยอมเป็นทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับคู่สมรสที่ต้องการยุติความสัมพันธ์โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการที่ซับซ้อนและยาวนาน อย่างไรก็ตาม สิทธิและสวัสดิภาพของบุตรต้องได้รับการดูแลอย่างสูงสุดในกระบวนการนี้ เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อพัฒนาการในอนาคตของเด็ก

การคุ้มครองสิทธิของบุตรในทางกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างสังคมที่ยุติธรรมและเสมอภาค เด็กควรได้รับสิทธิพื้นฐาน เช่น การศึกษา การดูแลสุขภาพ การป้องกันการทารุณกรรม และการแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม การทำให้กฎหมายและระบบการคุ้มครองเด็กมีประสิทธิภาพจะส่งเสริมให้เด็กเติบโตอย่างสมบูรณ์ในทุกด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม

บทความนี้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาการหย่าร้างในสังคมไทยและเน้นย้ำถึงความสำคัญของการปกป้องสิทธิของบุตร แม้ว่าจะมีเนื้อหาครอบคลุมและเป็นประโยชน์ แต่ยังสามารถพัฒนาประเด็นเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มคุณค่าของเนื้อหาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ปัญหาการหย่า, คุ้มครองสิทธิ, บุตร

Abstract

Mutual consent divorce is a suitable option for couples who wish to end their relationship without undergoing a lengthy and complicated process. However, the rights and welfare of children must be given utmost priority during this process to prevent any negative impact on their future development.

Protecting the legal rights of children is crucial in fostering a just and equitable society. Children should be granted fundamental rights such as access to education, healthcare, protection from abuse, and the ability to express their opinions appropriately. Ensuring the effectiveness of laws and child protection systems will promote the holistic development of children, encompassing their physical, mental, and social well-being.

This article highlights the issue of divorce in Thai society and emphasizes the importance of safeguarding children's rights. While the content is comprehensive and valuable, there is still room for further development to enhance its completeness and usefulness.

Keywords: Divorce problems, protection of rights, children

บทนำ

การหย่าร้างเป็นกระบวนการที่ทำให้การสมรสสิ้นสุดลง ซึ่งสามารถถือเป็นโศกนาฏกรรมในชีวิตคู่ของคุณสมรสหลายคู่ อย่างไรก็ตาม การหย่าร้างอาจเป็นทางออกที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งหรือความรุนแรงในครอบครัวที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ดังนั้นการหย่าจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในบางกรณี และในสังคมปัจจุบัน การหย่าร้างได้รับการยอมรับมากขึ้นในการเป็นวิธีการแก้ปัญหาครอบครัว โดยเฉพาะเมื่อคู่สมรสไม่สามารถดำเนินชีวิตร่วมกันได้อย่างมีความสุขหรือมีความขัดแย้งที่ไม่สามารถแก้ไขได้

จากสถิติของกรมการปกครองในปี พ.ศ. 2560 พบว่ามีการหย่าร้างจำนวน 121,617 คู่ ซึ่งเป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูงและสะท้อนถึงแนวโน้มการหย่าร้างในสังคมไทยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจากกรมสุขภาพจิตในปี พ.ศ. 2559 ได้เปิดเผยว่าอัตราการหย่าร้างในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 27 ในปี พ.ศ. 2549 เป็นร้อยละ 39 ในปี พ.ศ. 2559 ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะบุตรที่เกิดจากการสมรส

ในด้านกฎหมายไทย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติรับรองการหย่าร้างไว้ 2 ประเภท ได้แก่ การหย่าโดยความยินยอมและการหย่าโดยคำพิพากษาของศาล การหย่าร้างโดยความยินยอมของคู่สมรสเป็นรูปแบบที่สังคมไทยยอมรับมาแต่เดิม เพราะคู่สมรสสามารถตัดสินใจร่วมกันได้ว่าจะยุติความสัมพันธ์หรือไม่ โดยไม่จำเป็นต้องให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ในกรณีของการหย่าร้างโดยความยินยอม การดำเนินการจะถูกกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีมาตรการต่าง ๆ ที่คู่สมรสต้องปฏิบัติตาม เช่น มาตรา 1514 ถึงมาตรา 1515 ที่กำหนดเกี่ยวกับวิธีการหย่า การตัดสินใจเรื่องการปกครองบุตรและค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรในมาตรา 1520 ถึงมาตรา 1522 รวมถึงหลักเกณฑ์ในการแบ่งทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาที่หย่ากันตามมาตรา 1532 ซึ่งกำหนดหลักการแบ่งทรัพย์สินตามระยะเวลาในชีวิตสมรส

อย่างไรก็ตาม การหย่าร้างไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการสิ้นสุดความสัมพันธ์ของคู่สมรส แต่ยังคงคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุตร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการปกป้องความเป็นอยู่ของเด็กในครอบครัวที่หย่าร้าง โดยเฉพาะการดูแลและการแบ่งปันสิทธิในการดูแลบุตรหลังการหย่า การดูแลบุตรเป็นสิทธิที่คู่สมรสทั้งสองฝ่ายต้องตกลงกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับบุตร ซึ่งหากไม่สามารถตกลงกันได้ ก็อาจต้องพึ่งพาการตัดสินใจของศาลในการจัดการเรื่องการดูแลบุตร

การคุ้มครองสิทธิของบุตรในการหย่าร้างจึงมีความสำคัญมาก ไม่เพียงแต่การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดู แต่ยังต้องพิจารณาถึงผลกระทบทางจิตใจที่บุตรจะได้รับจากการหย่าร้างดังกล่าว ซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบระยะยาวทั้งในด้านพัฒนาการทางอารมณ์และสังคม

การหย่าร้างโดยความยินยอมอาจดูเหมือนเป็นกระบวนการที่ง่ายและรวดเร็ว แต่ก็มีข้อพิจารณาหลายด้าน โดยเฉพาะในเรื่องของการคุ้มครองสิทธิของบุตรที่ยังคงต้องได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อให้การหย่าร้างสามารถเกิดขึ้นได้อย่างยุติธรรมและมีผลดีที่สุดต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (รายงานสถิติ, (กรมการปกครอง), 30 เมษายน 2567)

โดยกรมสุขภาพจิตได้เคยเปิดเผยในปี พ.ศ. 2559 ว่าอัตราการหย่าร้างในประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นจากร้อยละ 27 ในปี พ.ศ. 2549 เพิ่มเป็นร้อยละ 39 ในปี พ.ศ. 2559 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นของอัตราการหย่าร้างในสังคมไทยในช่วงเวลาดังกล่าว การหย่าร้างที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อคู่สมรสเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อสุขภาพจิตของบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบุตรที่เกิดจากความสัมพันธ์นั้น ๆ ด้วย

บุตรที่ต้องเผชิญกับการหย่าร้างของพ่อแม่มักประสบกับความเครียดและความกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน เช่น การแยกกันอยู่ของพ่อแม่ การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ และการสูญเสียความมั่นคงในครอบครัว ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางอารมณ์และพฤติกรรมของเด็กในระยะยาว

นอกจากนี้ บุตรบางรายยังอาจต้องเผชิญกับปัญหาทางจิตใจ เช่น ความรู้สึกเสียใจ หดหู่ หรือมีปัญหาทางสังคม และการปรับตัวในโรงเรียน

การหย่าร้างจึงไม่เพียงแต่เป็นการสิ้นสุดความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสเท่านั้น แต่ยังเป็นเหตุการณ์ที่อาจทำให้เกิดผลกระทบทางจิตใจที่ยาวนานต่อบุตรและบุคคลในครอบครัว ดังนั้นการคำนึงถึงผลกระทบทางสุขภาพจิตของทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุตร จึงเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจและดำเนินการในกระบวนการหย่าร้าง โดยเฉพาะในกรณีที่มีการหย่าร้างเกิดขึ้นโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย (“กรมสุขภาพจิตฯ,(สำนักข่าวไทยรัฐ) ,1 เมษายน 2567)

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการหย่าของคู่สมรสไว้เป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ การหย่าโดยความยินยอม และ การหย่าโดยคำพิพากษาของศาล ซึ่งทั้งสองประเภทยังมีกระบวนการและหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันในการดำเนินการ

ในส่วนของ การหย่าโดยความยินยอมของคู่สมรส นั้น กฎหมายไทยได้ยอมรับและสนับสนุนการหย่าผ่านกระบวนการนี้มาตั้งแต่ในอดีต ซึ่งถือเป็นวิธีการที่คู่สมรสสามารถตกลงกันเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาคourtตัดสินของศาล ในการหย่าโดยความยินยอมนี้ คู่สมรสทั้งสองฝ่ายจะต้องเห็นพ้องและตกลงที่จะยุติการสมรสด้วยความสมัครใจ ซึ่งสามารถทำได้ผ่านการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้การหย่าได้รับการรับรองโดยทางการ

หลักการที่สำคัญในการหย่าด้วยความยินยอมคือ ความสมัครใจ ของทั้งสองฝ่าย โดยที่ไม่บังคับให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องยอมรับการหย่า เช่น ในกรณีที่ฝ่ายหนึ่งยังไม่ยินยอม การหย่าจะไม่สามารถดำเนินการได้ จนกว่าจะมีการตกลงร่วมกันหรือศาลพิจารณาคำร้องจากคู่สมรสทั้งสองฝ่าย ในการยื่นคำขอหย่าโดยความยินยอม ศาลจะพิจารณาเรื่องต่าง ๆ เช่น การแบ่งทรัพย์สิน การดูแลบุตร และค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร เพื่อให้การหย่าดำเนินไปได้อย่างเป็นธรรมและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบที่ไม่เหมาะสมต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การหย่าโดยความยินยอมนี้จะสะท้อนถึงความยืดหยุ่นและความเป็นอิสระในการตัดสินใจของคู่สมรสในการยุติชีวิตสมรสของตน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่ยุ่งยากนักและช่วยให้การดำเนินการหย่าเป็นไปอย่างรวดเร็ว หากคู่สมรสสามารถตกลงกันได้ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งทรัพย์สินและการดูแลบุตร โดยไม่ต้องรอคำพิพากษาของศาล(ไพโรจน์ กัมพูสิริ,2555)

การหย่าโดยความยินยอมสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติของสังคมไทยที่มองว่า การตัดสินใจหย่าของคู่สมรสนั้นเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้โดยไม่มี การบังคับจากบุคคลภายนอก ซึ่งคู่สมรสทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันเองได้ หากมีความสมัครใจที่จะยุติความสัมพันธ์สมรส โดยไม่จำเป็นต้องให้บุคคลอื่น เช่น ศาล หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เข้ามามีส่วนในการตัดสินใจว่า คู่สมรสควรหย่าหรือไม่ นี่คือหลักการที่แสดงถึงความเคารพในความเป็นอิสระของคู่สมรสในการตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของพวกเขา

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะพบว่า มีบทบัญญัติที่กล่าวถึงการหย่าโดยความยินยอมเฉพาะ ซึ่งกำหนดไว้ใน 6 มาตรา โดยประกอบด้วยมาตรา 1514 ถึง 1515 ซึ่งระบุถึงวิธีการดำเนินการในการหย่า โดยทั้งคู่สมรสต้องยินยอมและตกลงกันเกี่ยวกับเงื่อนไขต่าง ๆ ของการหย่า เช่น การตกลงเรื่องอำนาจปกครองบุตรและค่าอุปการะเลี้ยงดูตามมาตรา 1520 ถึง 1522 ซึ่งถือเป็นข้อกำหนดที่สำคัญในการปกป้องสิทธิของบุตรที่เกิดจากการสมรส

นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดใน มาตรา 1532 ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณเวลาสำหรับการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรสหลังการหย่า ซึ่งการคำนวณจะใช้ระยะเวลาที่มีการจดทะเบียนการสมรสและการหย่าเป็นตัวแปรในการแบ่งทรัพย์สินและหนี้สินของทั้งสองฝ่าย

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตที่สำคัญในเรื่องการ แบ่งทรัพย์สิน และ หนี้สิน ระหว่างสามีภริยาที่หย่ากัน ซึ่งในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้นไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งทรัพย์สินและหนี้สินสำหรับการหย่าโดยความยินยอม และการหย่าโดยคำพิพากษาของศาลแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ดังนั้น จึงสามารถเข้าใจได้ว่า คู่

สมรสที่เลือกการหย่าโดยความยินยอมสามารถตกลงแบ่งทรัพย์สินและหนี้สินกันเองได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ใน มาตรา 1533 ถึง 1535 หรืออาจตกลงกันได้ตามข้อตกลงที่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้เสมอไป

ด้วยเหตุนี้ การหย่าร้างโดยความยินยอมจึงเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างยืดหยุ่น ซึ่งเปิดโอกาสให้คู่สมรส สามารถตกลงกันในเรื่องต่าง ๆ อย่างยุติธรรมและมีความเหมาะสมตามสถานการณ์ของแต่ละครอบครัว โดยการ ให้ความสำคัญกับการตกลงร่วมกันในเรื่องการแบ่งทรัพย์สิน การดูแลบุตร และการคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง.

การหย่าโดยความยินยอมเป็นกระบวนการที่สะท้อนถึงการให้สิทธิและเสรีภาพแก่คู่สมรสในการตัดสินใจ เรื่องการยุติความสัมพันธ์สมรส รวมถึงผลกระทบที่ตามมา เช่น การดูแลบุตร และการแบ่งทรัพย์สิน ซึ่งอาจจะดู เหมือนว่าเป็นกระบวนการที่ให้ความยืดหยุ่นและความอิสระแก่คู่สมรสในการตัดสินใจด้วยตนเอง แต่หากพิจารณา ในแง่ของความเป็นธรรมในการตัดสินใจแล้ว ก็อาจพบว่าในบางกรณีอาจเกิดปัญหาความไม่สมดุลระหว่างคู่สมรส ได้

ความไม่เท่าเทียมในการต่อรองการที่กฎหมายเปิดโอกาสให้คู่สมรสสามารถตกลงเรื่องการหย่าได้ด้วย ความ ยินยอมทั้งสองฝ่ายนั้น หากทั้งคู่สมรสมีอำนาจในการต่อรองที่เท่าเทียมกัน เช่น มีฐานะทางเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน หรือมีความรู้ทางกฎหมายที่เท่ากัน การตกลงกันก็จะเป็นไปได้อย่างราบรื่นและไม่เกิดปัญหาขึ้น แต่ในทางปฏิบัติ หากคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจมากกว่า เช่น ฝ่ายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า หรือมีความรู้ในด้านกฎหมาย หรือสถานะทางสังคมที่เหนือกว่า อีกฝ่ายหนึ่งก็อาจต้องยอมตามความประสงค์ของฝ่ายที่มีอำนาจ ซึ่งอาจไม่เป็น ธรรมกับคู่สมรสที่อ่อนแอกว่า โดยเฉพาะในเรื่องการตกลงเกี่ยวกับ ทรัพย์สิน และ สิทธิในการดูแลบุตร ที่อาจทำให้ฝ่ายที่อ่อนแอกว่าต้องตกอยู่ในสถานการณ์ที่เสียเปรียบ

การตัดสินใจที่ไม่เป็นอิสระการหย่าโดยความยินยอมอาจเกิดขึ้นจากหลายปัจจัย เช่น ความโกรธ ความ ผิดหวัง หรือความต้องการที่จะยุติปัญหาของคู่สมรสฝ่ายหนึ่ง โดยอาจไม่ได้คิดถึงผลที่ตามมาหรืออาจไม่ได้รับ ข้อมูลที่ครบถ้วนเกี่ยวกับผลกระทบจากการหย่า ในบางกรณี คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจไม่สามารถตัดสินใจได้ อย่างอิสระ เนื่องจากสถานะที่ด้อยกว่าทางเศรษฐกิจหรือสังคม ซึ่งทำให้ต้องยอมรับการหย่าโดยที่ไม่เต็มใจจริง ๆ นี่เป็นปัญหาที่สำคัญ เพราะการหย่าเป็นการตัดสินใจที่มีผลกระทบในระยะยาวต่อชีวิตทั้งของคู่สมรสและบุตรที่ เกิดจากการสมรส

การคุ้มครองสิทธิของบุตรประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาในการหย่าโดยความยินยอม คือ การคุ้มครองสิทธิ ของบุตร ที่เกิดจากการสมรส บุตรไม่ได้เป็นคู่สัญญาหย่าโดยตรง แต่เป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการหย่าร้าง ของบิดามารดา ดังนั้น คำถามที่ตามมาคือกฎหมายไทยได้ให้การคุ้มครองสิทธิของบุตรในกระบวนการหย่าโดย ความยินยอมนี้เพียงพอหรือไม่ โดยเฉพาะในเรื่องการดูแลบุตรและการจัดการทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับบุตร

การปฏิรูปกฎหมายในต่างประเทศในต่างประเทศ เช่น ประเทศฝรั่งเศส มีการปฏิรูปกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับการ หย่าโดยความยินยอมในปี พ.ศ. 2559 โดยการประกาศใช้รัฐบัญญัติฉบับที่ 2016-1547 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน ค.ศ. 2016 ที่มุ่งหวังให้กระบวนการหย่าโดยความยินยอมมีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น โดยไม่ จำเป็นต้องให้ศาลเข้ามามีบทบาทในการรับรองการตกลง ซึ่งเป็นการปรับปรุงกระบวนการให้เหมาะสมกับยุคสมัย ในศตวรรษที่ 21

ในประเทศฝรั่งเศส การปฏิรูปนี้ช่วยลดขั้นตอนการดำเนินการและทำให้คู่สมรสสามารถตกลงกันได้ง่ายขึ้น โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของศาล จึงทำให้การหย่าเป็นเรื่องที่รวดเร็วและไม่ซับซ้อนมากนัก ในกรณีที่ทั้งสอง ฝ่ายยินยอมตกลงกันได้ ซึ่งอาจเป็นแนวทางที่สามารถศึกษาและปรับใช้ได้ในประเทศไทย เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่น และการคุ้มครองสิทธิของทั้งคู่สมรสและบุตรให้ดียิ่งขึ้น

การปกป้องสิทธิและความเป็นธรรมในกระบวนการหย่า แม้ว่ากฎหมายไทยจะรับรองให้คู่สมรสสามารถ

หย่าได้โดยความยินยอม แต่การคุ้มครองสิทธิของคู่สมรสที่อ่อนแอกว่าและสิทธิของบุตรยังคงเป็นปัญหาที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ หากไม่มีกลไกที่เหมาะสมในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่เปราะบาง เช่น สตรี และ เด็ก อาจทำให้กระบวนการหย่าไม่เป็นไปตามหลักความยุติธรรม และอาจก่อให้เกิดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ได้

ดังนั้น การปรับปรุงกฎหมายในแง่ของการคุ้มครองสิทธิของคู่สมรสและบุตรในการหย่าโดยความยินยอม จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ เพื่อให้กระบวนการหย่าที่เกิดขึ้นสามารถเป็นไปอย่างเป็นธรรมและให้ความคุ้มครองแก่ผู้ที่เปราะบางอย่างแท้จริง(ไพโรจน์ กัมพูสิริ,2560)

ในขณะเดียวกัน ฝรั่งเศสได้มีการพัฒนามาตรการในการ ตรวจสอบการแสดงเจตนาของคู่สมรส และ การแสดงเจตนาของบุตร ภายใต้การปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับการหย่าโดยความยินยอม ซึ่งเป็นแนวทางที่มีความน่าสนใจและสามารถนำมาทบทวนเพื่อพัฒนากฎหมายไทยได้ โดยการปฏิรูปของฝรั่งเศสมีการใช้ การตรวจสอบการแสดงเจตนา ทั้งของคู่สมรสและบุตรในการตัดสินใจหย่า ซึ่งมีความสำคัญในการป้องกันการตัดสินใจที่เกิดจากความไม่อิสระ หรือการถูกบังคับจากภายนอก รวมถึงการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการหย่าที่ไม่ได้เป็นไปตามความจริงใจของทุกฝ่าย

การตรวจสอบเจตนาของคู่สมรสและบุตรในฝรั่งเศสในฝรั่งเศส การปฏิรูปกฎหมายในปี 2559 (รัฐบัญญัติฉบับที่ 2016-1547) นอกจากจะช่วยให้กระบวนการหย่าโดยความยินยอมเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ยังมีการสร้าง มาตรการตรวจสอบการแสดงเจตนาของคู่สมรส ก่อนการหย่า โดยให้ทั้งสองฝ่ายแสดงเจตนาของตนเองผ่านกระบวนการที่เป็นทางการและเปิดเผย เช่น การปรึกษาทนายความหรือผู้ที่มีความรู้ทางกฎหมาย ก่อนที่จะมีการตกลงหย่ากัน ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นจากความยินยอมโดยอิสระ มิได้เกิดจากการบีบบังคับหรือจากสถานการณ์ที่ไม่เป็นธรรม

นอกจากนี้ สำหรับ การแสดงเจตนาของบุตร ก็มีการพิจารณาถึงสิทธิและความคิดเห็นของเด็กในกระบวนการหย่า ซึ่งในบางกรณีอาจมีการตรวจสอบเจตนาของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะผ่านกระบวนการทางกฎหมาย โดยอาจใช้การให้คำปรึกษาจากนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้มั่นใจว่าเด็กจะไม่ได้รับผลกระทบจากการหย่าร้างโดยไม่รู้ตัวหรือไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างเหมาะสม

ความสำคัญของการตรวจสอบเจตนา ก่อนการหย่าการที่กฎหมายฝรั่งเศสมีการตรวจสอบการแสดงเจตนาของคู่สมรสและบุตร มีความสำคัญมากในแง่ของ การคุ้มครองสิทธิของคู่สมรสที่อ่อนแอกว่า และ การคุ้มครองสิทธิของเด็ก จากการตัดสินใจที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่อิสระหรือการบีบบังคับจากฝ่ายที่มีอำนาจมากกว่า นอกจากนี้ ยังช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการตัดสินใจหย่าที่ไม่เป็นธรรมและไม่เหมาะสมโดยเฉพาะในกรณีที่มีความไม่สมดุลในอำนาจการต่อรอง เช่น การหย่าที่เกิดจากการถูกข่มขู่หรือถูกบังคับโดยฝ่ายที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจหรือทางสังคมเหนือกว่า

การตรวจสอบการแสดงเจตนาเหล่านี้ยังช่วยให้กระบวนการหย่าเป็นไปในทางที่ โปร่งใส และ ยุติธรรม โดยการให้ทุกฝ่ายสามารถแสดงความต้องการและข้อคิดเห็นของตนเองอย่างเสรี โดยเฉพาะในกรณีของ เด็ก ที่ต้องได้รับการพิจารณาในฐานะผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการหย่า

การนำแนวทางฝรั่งเศสมาปรับใช้ในกฎหมายไทยการพิจารณานำแนวทางการตรวจสอบการแสดงเจตนาของคู่สมรสและบุตรจากการปฏิรูปกฎหมายของฝรั่งเศส มาประยุกต์ใช้ในกฎหมายไทย เป็นประเด็นที่น่าสนใจและควรได้รับการทบทวนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในเรื่องของการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีสถานะเปราะบาง เช่น สตรี และ เด็ก ซึ่งมักเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการหย่าร้างโดยตรง

การพัฒนามาตรการที่สามารถ ตรวจสอบการแสดงเจตนาของคู่สมรส โดยให้มีการปรึกษากับทนายความหรือผู้ที่มีความรู้ทางกฎหมาย เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระและไม่มีการบีบบังคับจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะช่วยให้กระบวนการหย่าเป็นไปในทางที่ยุติธรรมและไม่ทำให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้องตกอยู่ในสถานการณ์ที่เสียเปรียบ

นอกจากนี้ยังควรมีการจัดตั้งมาตรการในการคุ้มครองสิทธิของ บุตร โดยการรับฟังความคิดเห็นและเจตนาของเด็กในกรณีที่เด็กมีอายุพอสมควรหรือสามารถเข้าใจถึงผลกระทบจากการหย่าร้างได้ เช่น การให้คำปรึกษาจากนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการคุ้มครองจากผลกระทบในทางลบจากการหย่าร้าง (ไพโรจน์ กัมพูสิริ, 2555: 164-174)

สรุปการหย่าร้างเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งในด้านจิตใจและกฎหมาย การเพิ่มขึ้นของอัตราการหย่าร้างในสังคมไทยสะท้อนถึงความเปลี่ยนแปลงในทัศนคติและความเข้าใจในกระบวนการหย่าร้าง แต่ในขณะเดียวกันการคุ้มครองสิทธิของบุตรและคู่สมรสที่อ่อนแอกว่าในการหย่าเป็นสิ่งที่จะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบ การปรับปรุงกฎหมายหย่าร้างให้มีความยืดหยุ่นและยุติธรรมเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้กระบวนการหย่าร้างในประเทศไทยสามารถตอบสนองต่อความต้องการและการป้องกันผลกระทบระยะยาวต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง.

กฎหมายตามมาตรา 1566 และ มาตรา 1575 ปัญหาการหย่าโดยความยินยอมกับการคุ้มครองสิทธิของบุตร

การหย่าร้างเป็นกระบวนการทางกฎหมายที่ทำให้การสมรสสิ้นสุดลงและมีผลต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะบุตรที่เกิดจากความสัมพันธ์นั้น ๆ ปัญหาการหย่าโดยความยินยอมมีความสำคัญในด้านการคุ้มครองสิทธิของบุตร ซึ่งถือเป็นสิทธิที่ต้องได้รับการดูแลและคุ้มครองอย่างเหมาะสมในกระบวนการหย่าร้าง โดยในกฎหมายไทยมีการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการหย่าร้างและสิทธิของบุตรไว้ใน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก รวมทั้งมาตราที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ควรพิจารณาเพื่อให้การหย่าร้างเป็นไปอย่างยุติธรรมและคุ้มครองสิทธิของบุตรอย่างเต็มที่

1. การหย่าร้างโดยความยินยอมของคู่สมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ตาม มาตรา 1520 ของ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การหย่าร้างสามารถทำได้ด้วยการยินยอมของทั้งสองฝ่าย ซึ่งการหย่าโดยความยินยอมจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด โดยคู่สมรสทั้งสองฝ่ายสามารถยื่นคำร้องขอหย่าโดยการตกลงกันเองโดยไม่ต้องผ่านการตัดสินของศาล ในกรณีนี้ สิทธิของบุตรยังคงเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ

2. การคุ้มครองสิทธิของบุตรในการหย่าโดยความยินยอมตาม มาตรา 1566 ของ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในกรณีการหย่าร้างที่เกี่ยวข้องกับบุตร กฎหมายกำหนดให้คู่สมรสต้องตกลงกันในเรื่องของการดูแลบุตรหลังจากการหย่า รวมถึงการแบ่งปันสิทธิในการดูแลบุตร หากไม่มีการตกลงกันได้ กฎหมายให้มีการพิจารณาโดยศาลตามความเหมาะสม เพื่อให้การดูแลบุตรเป็นไปอย่างดีที่สุดในแง่ของสวัสดิภาพและประโยชน์ของเด็ก ซึ่งการตัดสินของศาลจะคำนึงถึง ความสุขของบุตร เป็นสำคัญ การดูแลบุตร (Custody): หากทั้งคู่ไม่สามารถตกลงกันได้เกี่ยวกับการดูแลบุตร ศาลจะพิจารณาว่าใครมีความสามารถที่จะดูแลบุตรได้ดีกว่า เช่น ด้านการเงิน ความสัมพันธ์ระหว่างบุตรกับแต่ละฝ่าย และความเหมาะสมในการดูแลการเยี่ยมเยียน (Visitation Rights): การกำหนดสิทธิในการเยี่ยมเยียนบุตรของฝ่ายที่ไม่ได้รับการดูแล ควรทำโดยความยินยอมของคู่สมรส หรือหากไม่มีความยินยอม ก็อาจต้องพิจารณาจากศาล

3. ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการหย่าโดยความยินยอมแม้ว่าการหย่าร้างโดยความยินยอมจะดูเหมือนเป็นกระบวนการที่เรียบง่าย แต่ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาในแง่ของการคุ้มครองสิทธิของบุตรได้ เช่น การขาดการพิจารณาจากศาล: หากการหย่าร้างไม่ได้ผ่านการตัดสินของศาล อาจเกิดกรณีที่คู่สมรสฝ่ายหนึ่งกดดันให้ฝ่ายอื่นตกลงไม่เป็นธรรม เช่น การตกลงการแบ่งทรัพย์สินหรือการดูแลบุตรการขาดการคุ้มครองสิทธิของบุตร: ในบางกรณีการหย่าร้างโดยความยินยอมอาจทำให้ไม่สามารถคุ้มครองสิทธิของบุตรได้เต็มที่ เช่น การดูแลไม่เหมาะสม หรือไม่สามารถตกลงเรื่องการเยี่ยมเยียนได้อย่างยุติธรรม

4. การปกป้องสิทธิของบุตรจากการหย่าร้างเพื่อปกป้องสิทธิของบุตรในการหย่าร้าง การดำเนินการต้อง

คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นหลัก โดยในกรณีที่ผู้สมรสไม่สามารถตกลงกันได้เกี่ยวกับการดูแลบุตรหรือการเยี่ยมเยียนกันเองได้ จะต้องฟังพินิจการตัดสินใจของศาลตาม มาตรา 1566 และ มาตรา 1575 ซึ่งระบุว่า:ศาลจะพิจารณาในเรื่องของการดูแลบุตรให้เหมาะสมกับความสามารถและสวัสดิภาพของเด็กหากมีการแยกทางกันแล้ว ผู้ที่ไม่ได้รับการดูแลบุตรยังคงมีสิทธิในการเยี่ยมเยียนบุตรในบางกรณี

5. แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของบุตรการหย่าร้างโดยความยินยอมควรได้รับการปรับปรุงในด้านการคุ้มครองสิทธิของบุตร เพื่อให้กระบวนการหย่าร้างมีความเป็นธรรมและไม่ส่งผลกระทบต่อเด็ก โดยการมีมาตรการในการตรวจสอบการตัดสินใจและการเยี่ยมเยียนที่เหมาะสม เช่น: การมีการตรวจสอบการตัดสินใจจากศาล: ควรกำหนดให้มีการพิจารณาและตรวจสอบสิทธิของบุตรโดยศาลในทุกกรณีที่เกี่ยวข้องกับเด็ก เพื่อป้องกันความไม่ยุติธรรมที่อาจเกิดขึ้น การพิจารณาในเรื่องของผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก: ควรคำนึงถึงผลกระทบต่อระยะยาวจากการหย่าร้างต่ออารมณ์และจิตใจของเด็ก และให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาหรือการดูแลเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

สรุปการหย่าร้างโดยความยินยอมในกรณีที่มิบุตรนั้นควรได้รับการคุ้มครองสิทธิของบุตรอย่างรอบคอบ เพื่อป้องกันผลกระทบต่อทางอารมณ์และพัฒนาการของเด็ก โดยมีการพิจารณาจากศาลในการตัดสินใจเรื่องการดูแลบุตรและการแบ่งทรัพย์สินอย่างยุติธรรม การปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้มีการปกป้องสิทธิของบุตรในกระบวนการหย่าร้างเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเป็นธรรมในสังคม.

ปัญหาการหย่าโดยความยินยอม

การหย่าร้างโดยความยินยอม ถือเป็นทางเลือกหนึ่งที่คู่สมรสเลือกเพื่อยุติชีวิตคู่ อย่างไรก็ตาม เบื้องหลังความยินยอมนั้นกลับซ่อนปัจจัยและปัญหาที่ซับซ้อนมากมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งคู่สมรสและบุตรหลาน บทความนี้จะพาคุณไปเจาะลึกถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการหย่าร้างโดยความยินยอม พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางแก้ไขและเอกสารอ้างอิงเพื่อประกอบการศึกษาเพิ่มเติม

ปัญหาที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังความยินยอมเจตนาที่แท้จริง: กฎหมายไทยเปิดช่องให้คู่สมรสหย่าได้ง่าย แต่ขาดกลไกตรวจสอบเจตนาที่แท้จริง บางครั้งฝ่ายหนึ่งอาจถูกบีบบังคับหรือไม่เข้าใจผลกระทบที่ตามมา ผลกระทบต่อบุตร: การหย่าส่งผลกระทบต่อจิตใจต่อบุตรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การตกลงเรื่องการดูแลบุตรที่อาจไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบุตรก็เป็นปัญหาที่พบบ่อย การแบ่งทรัพย์สิน: การแบ่งทรัพย์สินที่ไม่เป็นธรรม อาจเกิดจากความไม่เท่าเทียมกันในอำนาจต่อรอง หรือการขาดความรู้กฎหมาย ความไม่พร้อมรับมือ: บางคู่ขาดการเตรียมตัวรับมือกับผลกระทบต่อทางจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ

สาเหตุที่นำไปสู่ปัญหา สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง: ค่านิยมและความคาดหวังในชีวิตคู่เปลี่ยนแปลงไป ความไม่เข้าใจกฎหมาย: หลายคู่ขาดความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการหย่า แรงกดดันจากสังคม: แรงกดดันจากครอบครัว เพื่อน หรือสังคม ปัญหาการสื่อสาร: การขาดทักษะในการสื่อสารและการแก้ไขปัญหา

แนวทางแก้ไขปัญหา เสริมสร้างความรู้: สร้างความตระหนักให้กับสังคมเกี่ยวกับผลกระทบของการหย่า และส่งเสริมให้คู่สมรสมีความรู้กฎหมาย ปรับปรุงกระบวนการทางกฎหมาย: ปรับปรุงกระบวนการทางกฎหมายให้มีกลไกตรวจสอบเจตนาที่แท้จริง และให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของบุตร ส่งเสริมการศึกษา: ส่งเสริมให้คู่สมรสเข้ารับการปรึกษาจากนักจิตวิทยาหรือผู้เชี่ยวชาญด้านครอบครัว สนับสนุนการสร้างครอบครัวที่เข้มแข็ง: สร้างสรรค์กิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างครอบครัวที่เข้มแข็งและมีความสุข (สุชา โฉมศรี, 2563)

ผลกระทบของการหย่าร้างต่อเด็ก

การหย่าร้างเป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสมาชิกทุกคนในครอบครัว โดยเฉพาะเด็ก ๆ ที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในชีวิต แม้ว่า การหย่าร้างจะเป็นทางออกที่ดีที่สุดสำหรับบางคู่ แต่ผลกระทบที่เกิด

ขึ้นกับเด็กนั้นเป็นเรื่องที่ควรใส่ใจอย่างยิ่ง

ผลกระทบที่เกิดขึ้นการหย่าร้างส่งผลกระทบต่อเด็กในหลายด้าน ซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามอายุ พัฒนาการ และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลกระทบที่พบบ่อย ได้แก่ ด้านอารมณ์: เด็กอาจรู้สึกเศร้า โกรธ กลัว หรือสับสน อาจมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับชีวิตใหม่ และอาจรู้สึกผิดว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้พ่อแม่แยกทางกัน ด้านพฤติกรรม: เด็กอาจแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว หงุดหงิด ถอนตัวจากสังคม หรือมีปัญหาในการควบคุมอารมณ์ อาจมีปัญหาในการเรียน หรือมีปัญหาสุขภาพกาย ด้านความสัมพันธ์: เด็กอาจมีปัญหาในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับพ่อแม่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรือกับเพื่อน ด้านพัฒนาการ: การหย่าร้างอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะยาว

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลกระทบ อายุของเด็ก: เด็กวัยต่าง ๆ จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการหย่าร้างแตกต่างกัน ความสัมพันธ์ของพ่อแม่หลังหย่า: หากพ่อแม่ยังคงรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและร่วมกันดูแลลูก จะช่วยลดผลกระทบเชิงลบต่อเด็กได้ วิธีการบอกข่าว: การบอกข่าวการหย่าร้างแก่เด็กโดยตรงไปตรงมาและเหมาะสมกับวัย จะช่วยลดความสับสนและความวิตกกังวลของเด็ก ระบบการสนับสนุน: การมีครอบครัว ญาติ หรือเพื่อนสนิทที่ให้การสนับสนุน จะช่วยให้เด็กสามารถรับมือกับสถานการณ์ได้ดีขึ้น

การช่วยเหลือเด็กที่ประสบปัญหาจากการหย่าร้าง การให้ความรักและความเข้าใจ: พ่อแม่ควรให้ความรัก ความเข้าใจ และความเอาใจใส่ต่อเด็กอย่างต่อเนื่อง การสื่อสารอย่างเปิดเผย: พ่อแม่ควรพูดคุยกับเด็กอย่างเปิดเผย และตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการหย่าร้าง การสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัย: สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและปลอดภัยให้เด็กได้ระบายความรู้สึก การขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ: หากเด็กมีปัญหาในการปรับตัว ควรปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เช่น นักจิตวิทยาเด็ก หรือนักสังคมสงเคราะห์ (ศูนย์วิจัยเพื่อสังคมและวัฒนธรรม, 2564)

สิทธิของเด็กในกรณีการหย่าร้างนั้นเป็นเรื่องสำคัญและควรได้รับการคุ้มครองอย่างสูงสุด เนื่องจากเด็กที่มีพ่อแม่หย่าร้างอาจได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนั้นกฎหมายได้กำหนดมาตรการหลายประการในการคุ้มครองสิทธิของบุตรในกระบวนการหย่า โดยเฉพาะการตัดสินใจเกี่ยวกับ:

การดูแลและอุปการะบุตร กฎหมายไทยกำหนดให้พ่อแม่ที่หย่าร้างจะต้องตกลงกันในเรื่องการดูแลบุตร โดยจะพิจารณาจากประโยชน์สูงสุดของเด็ก เช่น การตัดสินใจว่าใครจะเป็นผู้ดูแลบุตรหลัก หรือจะมีการแบ่งเวลาในการดูแลเด็กระหว่างพ่อแม่อย่างไร หากคู่สมรสไม่สามารถตกลงกันได้ ศาลจะเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสม

สิทธิในการเข้าเยี่ยมและการติดต่อ การหย่าร้างมักนำไปสู่ปัญหาการติดต่อกับบุตร เมื่อหนึ่งในคู่สมรสไม่ได้เป็นผู้ดูแลหลักของเด็ก กฎหมายไทยมีกระบวนการในการคุ้มครองสิทธิของบุตรในการเข้าเยี่ยมและติดต่อกับพ่อแม่ฝ่ายที่ไม่ได้เป็นผู้ดูแลหลัก เพื่อไม่ให้เด็กขาดการติดต่อและความสัมพันธ์กับทั้งสองฝ่าย

การคุ้มครองทางการเงิน ในบางกรณี การหย่าร้างอาจทำให้เด็กประสบปัญหาทางการเงิน โดยเฉพาะในกรณีที่พ่อแม่ไม่ได้ทำการตกลงเรื่องค่าใช้จ่ายในการดูแลบุตรอย่างเหมาะสม กฎหมายจึงกำหนดให้พ่อแม่ต้องสนับสนุนค่าเลี้ยงดูบุตรจนกว่าเด็กจะบรรลุนิติภาวะ หรือจนกว่าเด็กจะสามารถพึ่งพาตนเองได้

การพิจารณาประโยชน์สูงสุดของเด็ก เมื่อมีข้อขัดแย้งในเรื่องการดูแลบุตร ศาลจะพิจารณาประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นหลัก โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ เช่น ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมที่เด็กจะได้รับ การมีส่วนร่วมของทั้งพ่อแม่ในการดูแลบุตร และสุขภาพจิตของเด็ก (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, 2564)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจหย่าร้างของคู่สมรส: เมื่อรักถึงทางตัน

การหย่าร้างเป็นการยุติความสัมพันธ์ที่เคยมีความหมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นคู่สมรสเอง หรือบุตรหลาน หากมี หากมีการศึกษาถึงปัจจัยที่นำไปสู่การตัดสินใจหย่าร้าง ก็จะช่วยให้เราเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา และอาจนำไปสู่การป้องกันหรือแก้ไขปัญหานั้นได้ในอนาคตปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจหย่าร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจหย่าร้างนั้นมีหลากหลาย และมักเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของปัจจัยหลายอย่าง

ร่วมกัน ดังนี้

ปัญหาในการสื่อสาร: การสื่อสารที่ไม่เข้าใจกัน การขาดความสามารถในการแสดงออกถึงความรู้สึกและความต้องการของตนเอง หรือการไม่สามารถแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์ เป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่นำไปสู่การหย่าร้าง ความแตกต่างทางความคิดและค่านิยม: เมื่อคู่สมรสมีความแตกต่างกันในเรื่องของความเชื่อ ค่านิยม หรือเป้าหมายในชีวิตมากเกินไป และไม่สามารถหาจุดร่วมกันได้ อาจนำไปสู่ความขัดแย้งและการตัดสินใจแยกทาง ปัญหาทางเพศ: ปัญหาทางเพศ เช่น การขาดความพึงพอใจทางเพศ หรือความไม่เข้าใจในความต้องการทางเพศของกันและกัน อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์และนำไปสู่การหย่าร้าง ความรุนแรงในครอบครัว: การใช้ความรุนแรงทางกายหรือทางวาจา เป็นปัจจัยสำคัญที่บั่นทอนความสัมพันธ์และผลักดันให้คู่สมรสตัดสินใจหย่าร้าง ปัญหาทางเศรษฐกิจ: ปัญหาทางการเงิน เช่น หนี้สิน การขาดแคลน หรือความแตกต่างในการบริหารจัดการการเงิน อาจสร้างความเครียดและความขัดแย้งในครอบครัว การนอกใจ: การที่คู่สมรสคนใดคนหนึ่งมีคนรักนอกสมรส เป็นการทำลายความไว้วางใจและความสัมพันธ์ ซึ่งมักนำไปสู่การหย่าร้าง ปัจจัยทางสังคม: ปัจจัยทางสังคม เช่น ความคาดหวังของสังคมต่อชีวิตคู่ การเปลี่ยนแปลงของบทบาททางสังคมของผู้หญิง และอิทธิพลของสื่อ ก็มีผลต่อการตัดสินใจหย่าร้าง ปัจจัยทางจิตวิทยา: ปัญหาทางจิตวิทยาของคู่สมรส เช่น ภาวะซึมเศร้า ความวิตกกังวล หรือโรคบุคลิกภาพ อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์และนำไปสู่การหย่าร้าง

ผลกระทบของการหย่าร้างการหย่าร้างส่งผลกระทบต่อทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเด็ก ๆ ที่อาจประสบปัญหาทางอารมณ์ พฤติกรรม และสังคม นอกจากนี้ การหย่าร้างยังส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของคู่สมรสเอง อาจทำให้เกิดความรู้สึกเศร้า โกรธ หรือสับสน และอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานและความสัมพันธ์กับผู้อื่น(กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ,2565).

การคุ้มครองสิทธิของบุตรในทางกฎหมาย

การคุ้มครองสิทธิของบุตรเป็นหนึ่งในหลักการสำคัญที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก ซึ่งมีการระบุไว้ในกฎหมายทั้งระดับประเทศและระดับสากล เพื่อให้เด็กได้รับการปกป้องจากการถูกละเมิดและได้รับสิทธิที่พึงมีเพื่อการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม สิทธิของบุตรในทางกฎหมายมีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมที่ยุติธรรมและเสมอภาค โดยเฉพาะในกรณีของการดูแลสิทธิของเด็กในครอบครัวและสังคม

หลักการและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของบุตรอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของเด็ก (Convention on the Rights of the Child: CRC) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของเด็ก (CRC) ซึ่งได้รับการรับรองโดยสหประชาชาติในปี 1989 เป็นเอกสารสำคัญที่ให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กในระดับสากล ประเทศที่ลงนามในอนุสัญญานี้มีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิของเด็ก ซึ่งครอบคลุมถึงสิทธิในการมีชีวิตรอด การศึกษา การมีสุขภาพที่ดี การไม่ถูกละเมิด และสิทธิในการแสดงความคิดเห็น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในประเทศไทย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้มีการระบุไว้ในมาตรา 50 ว่า "เด็กและเยาวชนมีสิทธิได้รับการคุ้มครองจากการทารุณกรรมและการล่วงละเมิดทางเพศ และรัฐต้องจัดให้มีการดูแลและพัฒนาเด็กและเยาวชนในทุกด้าน" พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองและดูแลเด็กที่อาจได้รับความเดือดร้อนจากการถูกทอดทิ้ง ถูกทารุณกรรม หรือถูกใช้แรงงานโดยไม่เหมาะสม กฎหมายนี้จัดให้มีการตั้งศูนย์คุ้มครองเด็กและเยาวชนและกำหนดมาตรการในการป้องกันและช่วยเหลือเด็กที่ถูกทารุณกรรม สิทธิของบุตรในการดูแลของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ในแง่ของกฎหมายครอบครัว ในประเทศไทย บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะมีสิทธิได้รับการดูแลจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งกำหนดให้พ่อแม่มีหน้าที่ในการเลี้ยงดูบุตรทั้งในด้านการศึกษา สุขภาพ และการสวัสดิภาพอื่น ๆ โดยไม่สามารถปฏิเสธหน้าที่เหล่านี้ได้ สิทธิของบุตรในการได้รับการปกป้องจากการละเมิดกฎหมายคุ้มครองเด็กไทยยังมีการกำหนดมาตรการในการปกป้องเด็กจากการถูกละเมิด เช่น การที่เด็กจะต้อง

ได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่รัฐ เมื่อมีการแจ้งข้อสงสัยหรือข้อมูลที่บ่งชี้ถึงการถูกทารุณกรรม ไม่ว่าจะเป็นการใช้ความรุนแรงทางร่างกายหรือจิตใจ สิทธิในทางกฎหมายที่เด็กควรได้รับ สิทธิในการได้รับการศึกษา สิทธิของเด็กในการได้รับการศึกษาถือเป็นสิทธิพื้นฐานที่ไม่สามารถละเลยได้ เด็กทุกคนควรมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม ทั้งในระดับประถมและมัธยม ซึ่งรัฐต้องจัดหาโรงเรียนและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล เด็กทุกคนควรได้รับการดูแลสุขภาพที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ได้ตามความจำเป็น เพื่อให้เขามีสุขภาพที่ดีและสามารถเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่ สิทธิในการได้รับการปกป้องจากการถูกทารุณกรรม การปกป้องเด็กจากการทารุณกรรมเป็นเรื่องสำคัญในทางกฎหมาย เด็กไม่ควรถูกรังแกโดยการทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ รวมถึงการละเมิดทางเพศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโตและพัฒนาการในอนาคตของเด็ก สิทธิในการแสดงความคิดเห็น เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการรับฟังความคิดเห็นและมุมมองของตนเองโดยไม่ถูกปฏิเสธหรือถูกบังคับให้เชื่อในสิ่งที่ไม่เหมาะสม สิทธิในการแสดงความคิดเห็นเป็นหนึ่งในสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองในอนุสัญญาฯ และกฎหมายในประเทศต่างๆ การคุ้มครองสิทธิของบุตรในสถานการณ์พิเศษ ในกรณีที่เกิดข้อพิพาทกับสถานการณ์พิเศษ เช่น การถูกทารุณกรรม หรือการแยกจากพ่อแม่ เนื่องจากการหย่าร้างหรือปัญหาครอบครัว กฎหมายไทยมีระบบการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งจะช่วยตัดสินคดีที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน โดยมุ่งเน้นให้การพิจารณาเป็นไปในทางที่ดีที่สุดสำหรับประโยชน์สูงสุดของเด็ก

สรุปการหย่าด้วยความยินยอมสามารถเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับคู่สมรสที่ต้องการยุติความสัมพันธ์ โดยไม่ต้องเผชิญกับกระบวนการที่ยาวนานและซับซ้อน อย่างไรก็ตาม การคุ้มครองสิทธิของบุตรในกระบวนการหย่าเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างสูงสุด เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลที่ดีที่สุด และไม่มีผลกระทบต่อกฎหมายพื้นฐานของเขา ซึ่งการพิจารณาประโยชน์สูงสุดของเด็กจะต้องมีการตรวจสอบอย่างละเอียดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อพัฒนาการในอนาคตของเด็ก

การคุ้มครองสิทธิของบุตรในทางกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสังคมที่มีความยุติธรรมและเสมอภาค ซึ่งช่วยให้เด็กทุกคนได้รับการดูแลและพัฒนาในทุกด้าน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม สิทธิที่เด็กควรได้รับ ได้แก่ สิทธิในการได้รับการศึกษา การดูแลสุขภาพ การไม่ถูกทารุณกรรม และสิทธิในการแสดงความคิดเห็น การทำให้กฎหมายและระบบการคุ้มครองสิทธิของเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้เด็กสามารถเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในอนาคต

ดังนั้นบทความนี้ได้นำเสนอภาพรวมของปัญหาการหย่าร้างในสังคมไทย และความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิของบุตรในกระบวนการหย่าร้าง แม้ว่าบทความจะมีข้อมูลที่ครอบคลุมและน่าสนใจ แต่ก็ยังมีประเด็นที่สามารถพัฒนาได้เพิ่มเติม เพื่อให้บทความมีความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- สุชา โฉมศรี. (2563). การหย่าโดยความยินยอม: ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมาย. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศูนย์วิจัยเพื่อสังคมและวัฒนธรรม. (2564). ผลกระทบของการหย่าร้างต่อเด็ก. กรุงเทพฯ: ผู้เขียน.
- จันทร์เพ็ญ ชูช่วย. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจหย่าร้างของคู่สมรส. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 12(2), 123-135.
- สมชาย สังข์ทอง. (2562). ผลกระทบของการหย่าร้างต่อบุตร: กรณีศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 30(1), 45-58.
- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. (2565). สถิติการหย่าร้าง. กรุงเทพฯ:
- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. (2564). การคุ้มครองสิทธิของเด็กในกรณีการหย่าร้าง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.